

УДК 330.3

Д. В. Дробот,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
зі спеціальності 073 "Менеджмент",
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-0911-2460>
В. В. Івата,
к. е. н., доцент, декан факультету економіки та екології моря,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2461-6315>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.6.127

ЧИННИКИ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В АГРАРНІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

D. Drobot,
Applicant of the third (educational and scientific) level of higher education in the specialty 073 "Management",
Admiral Makarov National University of Shipbuilding
V. Ivata,
PhD in Economics, Associate Professor,
Dean of the Faculty of Marine Economics and Ecology, Admiral Makarov National University of Shipbuilding

FACTORS OF CAPITAL MANAGEMENT AND ATTRACTING INVESTMENTS IN AGRICULTURAL
ENTERPRISES IN CONDITIONS OF ECONOMIC UNCERTAINTY

У статті визначено ключові чинники, що впливають на ефективність управління капіталом та залучення інвестицій в аграрні підприємства. Ці чинники охоплюють економічні, технологічні, організаційні, ринкові, інституційні, соціальні, екологічні та інвестиційні аспекти. Окремо акцентовується увага на важливості фінансової стабільності, доступу до ресурсів, впровадження інноваційних технологій, підтримки держави та міжнародного співробітництва. Аналіз управління капіталом та залучення інвестицій в аграрні підприємства в умовах економічної невизначеності дозволив виявити низку тенденцій та викликів, що впливають на фінансову стійкість та розвиток аграрного сектору економіки України. Для покращення фінансової стійкості аграрних підприємств та залучення інвестицій запропоновано: диверсифікувати джерела фінансування, залучаючи альтернативні інструменти (венчурний капітал, агрооблігації, краудфандинг); активно використовувати державні програми підтримки, що включають субсидії, компенсацію кредитних ставок та інструменти аграрного страхування; оптимізувати управління ризиками, зокрема впровадження страхових механізмів, хеджування валютних ризиків та фінансового планування; розвивати земельний ринок, що сприятиме залученню довгострокових інвестицій у аграрний сектор; стимулювати міжнародне співробітництво, розширюючи співпрацю з іноземними інвесторами та міжнародними фінансовими установами; впроваджувати інноваційні фінансові технології (FinTech) для підвищення прозорості фінансових операцій. Висновки дослідження підкреслюють необхідність комплексного підходу до управління капіталом та залучення інве-

стицій в аграрні підприємства, що включає оптимізацію структури фінансування, ефективне використання фінансових ресурсів, розвиток інфраструктури фінансової підтримки та стимулювання інвестиційної активності аграрних підприємств. Запропоновані заходи можуть сприяти стійкому розвитку аграрного сектору економіки України в умовах нестабільності та забезпечити його довгострокову конкурентоспроможність на внутрішньому та зовнішньому ринках.

The article identifies key factors that affect the effectiveness of capital management and attracting investments in agricultural enterprises. These factors include economic, technological, organizational, market, institutional, social, environmental and investment aspects. Special attention is paid to the importance of financial stability, access to resources, the introduction of innovative technologies, state support and international cooperation. The analysis of capital management and attracting investments in agricultural enterprises in conditions of economic uncertainty has identified a number of trends and challenges that affect the financial stability and development of the agricultural sector of the Ukrainian economy. To improve the financial stability of agricultural enterprises and attract investments, it is proposed to: diversify sources of financing by attracting alternative instruments (venture capital, agricultural bonds, crowdfunding); actively use state support programs, including subsidies, credit rate compensation and agricultural insurance instruments; optimize risk management, in particular the introduction of insurance mechanisms, hedging currency risks and financial planning; develop the land market, which will contribute to attracting long-term investments in the agricultural sector; stimulate international cooperation, expanding cooperation with foreign investors and international financial institutions; introduce innovative financial technologies (FinTech) to increase the transparency of financial transactions. The conclusions of the study emphasize the need for a comprehensive approach to capital management and attracting investments in agricultural enterprises, which includes optimizing the financing structure, efficient use of financial resources, development of financial support infrastructure and stimulation of investment activity of agricultural enterprises. The proposed measures can contribute to the sustainable development of the agricultural sector of the Ukrainian economy in conditions of instability and ensure its long-term competitiveness in domestic and foreign markets.

Ключові слова: управління капіталом, аграрні підприємства, інвестиції, залучення інвестицій, аграрний сектор економіки, економічна невизначеність.

Key words: capital management, agricultural enterprises, investments, investment attraction, agricultural sector of the economy, economic uncertainty.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У сучасних умовах економічної невизначеності аграрний сектор економіки України стикається з низкою викликів, що впливають на ефективність управління капіталом та можливості залучення інвестицій. Коливання валютного курсу, інфляційні ризики, зміни у законодавчому регулюванні, нестабільність фінансових ринків та геополітичні чинники значно ускладнюють фінансове планування та інвестиційну діяльність аграрних підприємств.

Раціональне управління капіталом є критичним чинником для забезпечення стійкості та розвитку аграрного бізнесу. Воно передбачає оптимізацію структури фінансових ресурсів, ефективне використання власного та залученого капіталу, диверсифікацію інвестиційних джерел, а також впровадження сучасних методів фінансового аналізу та управління ризиками.

Важливу роль у залученні інвестицій відіграє інвестиційна привабливість аграрного підприємства, яка залежить від рівня його фінансової стабільності, технологічного розвитку, ефективності виробництва та відповідності екологічним стандартам. Аналіз ключових чинників управління капіталом та можливості залучення інвестицій дозволить розробити рекомендації щодо підвищення ефективності управління капіталом та успішного залучення інвестицій в підприємства аграрного сектору економіки.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Узагальненням чинників управління капіталом та можливості залучення інвестицій в підприємства аграрного сектору економіки присвячено дослідження багатьох вчених-економістів. Русан В. та Жураковська Л.

аналізують стійкість аграрного сектору в 2023 р., розглядають проблеми, що впливають на капіталізацію підприємств: інфляцію, валютні ризики, доступ до кредитів. Бражник Л. досліджує проблеми формування капіталу в сільському господарстві, наголошує на недостатньому фінансуванні та необхідності інституційної підтримки, що є важливим для розкриття механізмів управління капіталом. Білик М. розглядає фінансовий менеджмент у агросекторі, зокрема виклики, пов'язані з ліквідністю та залученням фінансування. Чирва О. аналізує стратегічне управління ресурсним потенціалом, що включає фінансові ресурси аграрних підприємств. У офіційному звіті Мінекономіки України з інвестиційної діяльності в Україні у 2023 р. наведено статистику та динаміку інвестицій у сільське господарство. Безп'ята І. розглядає загальні підходи до залучення інвестицій в агросектор, акцентуючи на ролі держави та механізмах підтримки. Свиноус І. та інші аналізують економічні аспекти інвестицій у сільське господарство, включаючи чинники ризику та фінансові інструменти. Рибіна Л. описує особливості інвестування в аграрний сектор економіки, звертає увагу на потребу в довгостроковому капіталі та фінансових стимулах. Бєліков Д. розглядає методи залучення іноземних інвестицій у сільське господарство на прикладі зарубіжних країн та можливість їх адаптації в Україні. Браун П. та Вільямс Р. описують підходи до ризик-менеджменту в агрофінансах, включаючи страхування ризиків та диверсифікацію капіталу. Петренко І. аналізує макроекономічні чинники, що впливають на інвестиції в аграрний сектор, включаючи вплив інфляції та коливання валютного курсу. Третяк А. аналізує ефективність інтегрованих аграрних підприємств, що впливає на їхню здатність залучати інвестиції. Юрчук Н. та Людвік І. досліджують роль інновацій у розвитку аграрних підприємств, що є одним із ключових синників привабливості для інвесторів. Коваль О. розглядає інвестиційні механізми розвитку аграрного бізнесу та фінансові інструменти для його підтримки.

Аналіз праць вчених та публікацій свідчить, що управління капіталом та залучення інвестицій в підприємствах аграрного сектору України залежить від: макроекономічної ситуації — стабільність економіки, політичні ризики; фінансових механізмів — доступність кредитування, податкові стимули; інноваційної діяльності — застосування новітніх технологій підвищує привабливість для інвесторів; міжнародного досвіду — адаптація успішних методів залучення капіталу. Ця інформація формує основу для підходів дослідження ключових чинників та перспектив залучення інвестицій в умовах економічної невизначеності.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є аналіз ключових чинників управління капіталом та залучення інвестицій в аграрні підприємства в умовах економічної невизначеності. Дослідження спрямоване на визначення основних фінансових викликів, оцінку впливу макроекономічних чинників на залучення інвестицій, а також розробку рекомендацій щодо підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами та формування

сприятливого інвестиційного клімату для аграрного бізнесу.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБГРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Аграрний сектор є ключовим драйвером економіки багатьох країн, особливо тих, що мають значний сільськогосподарський потенціал. Однак, через економічну нестабільність, зміну політичного середовища та кліматичні ризики аграрні підприємства стикаються з численними проблемами у сфері управління капіталом та залучення інвестицій. Відтак, аналіз чинників, що впливають на ефективність управління капіталом та можливості залучення інвестицій, стає критично важливим для розвитку та стійкості аграрних підприємств.

Аналіз управління капіталом та залучення інвестицій в аграрні підприємства в умовах економічної невизначеності виявляє низку ключових тенденцій та викликів, що впливають на фінансову стійкість та розвиток галузі:

— зменшення обсягів інвестицій — 2022 р. обсяг капітальних інвестицій у сільське, лісове та рибне господарство України становив 51439 млн грн, що на 26,1 % менше порівняно з 2021 р. Це свідчить про значне скорочення інвестиційної активності в аграрному секторі економіки країни [1];

— зниження рентабельності аграрних підприємств — у 2022 р. рівень рентабельності діяльності аграрних підприємств знизився до 14,1% порівняно з 37,8 % у 2021 р. Крім того, 21% підприємств галузі отримали чистий збиток, що майже вдвічі більше, ніж у попередньому році (11% у 2021 р.) [1];

— переважання короткострокових зобов'язань у структурі позикового капіталу — у 2022 р. частка довгострокових зобов'язань у структурі позикового капіталу аграрних підприємств становила лише 15,79 %, що на 11,76% менше порівняно з 2013 р. Це вказує на обмеженість доступу до довгострокового фінансування та залежність від короткострокових кредитів [2];

— незначна частка іноземних інвестицій в аграрному секторі — аналіз структури прямих іноземних інвестицій в економіку України показує, що частка інвестицій у аграрний сектор залишається відносно низькою, хоча у 2022 р. він забезпечив 35 % від загального експорту. За даними Міністерства економіки України, основними країнами-інвесторами в українську економіку були Кіпр (33,1 %), Нідерланди (19,5 %), Швейцарія (5,1 %), Велика Британія (4,8 %) та Німеччина (4,97 %). Проте, точні дані щодо частки іноземних інвестицій, спрямованих безпосередньо в аграрний сектор у 2022 р., обмежені. Так, у 2021 р., частка іноземних інвестицій в аграрному секторі становила близько 1,9 % від загального обсягу прямих іноземних інвестицій. Зважаючи на виклики, пов'язані з військовими діями та економічною нестабільністю, у 2022 р. спостерігалось подальше скорочення інвестиційної активності в аграрному секторі [3];

— скорочення кількості угод — через військові дії в Україні у 2023 р. не було укладено близько 120 тис.

Таблиця 1. Чинники, що впливають на ефективність управління капіталом та залучення інвестицій в підприємствах АПК

Група чинників	Чинники	Характеристика чинників
Економічні	Оптимізація витрат	Зменшення витрат на виробництво за рахунок впровадження сучасних технологій та підвищення ефективності використання ресурсів
	Фінансова стабільність	Забезпечення стійкого фінансового стану підприємства, що підвищує його привабливість для інвесторів
	Доступ до фінансових ресурсів	Можливість залучення кредитів та інших фінансових інструментів для розвитку підприємства
Технологічні	Інновації та модернізація	Впровадження новітніх технологій у виробничі процеси для підвищення продуктивності та якості продукції
	Автоматизація процесів	Застосування автоматизованих систем управління та контролю для зниження людського фактора та підвищення ефективності
Організаційні	Структура управління	Ефективна організаційна структура, яка сприяє швидкому прийняттю рішень та адаптації до змін
	Кадровий потенціал	Наявність кваліфікованого персоналу та системи мотивації для підвищення продуктивності праці
Ринкові	Доступ до ринків збуту	Можливість реалізації продукції на вигідних умовах, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках
	Конкурентоспроможність продукції	Відповідність продукції вимогам ринку та споживачів, що забезпечує стабільний попит
Інституційні	Державна підтримка	Наявність програм державної підтримки та субсидій для аграрних підприємств
	Законодавча база	Стабільність та прозорість законодавства у сфері агробізнесу та інвестування
Соціальні	Репутація підприємства	Довіра з боку партнерів, споживачів та інвесторів
	Взаємодія з громадськістю	Активна участь у соціальних проектах та підтримка місцевих громад
Екологічні	Екологічна відповідальність	Дотримання екологічних стандартів та впровадження екологічно чистих технологій
	Управління природними ресурсами	Рациональне використання земельних та водних ресурсів
Інвестиційні	Інвестиційна привабливість	Рівень ризиків та очікувана дохідність для потенційних інвесторів
	Доступність інформації для інвесторів	Прозорість фінансової звітності та відкритість підприємства для аудиту

Джерело: сформовано на основі [5, с. 403; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 12].

угод купівлі-продажу сільськогосподарських земель загальною площею 355,5 тис. га. Це призвело до втрат ринку на суму приблизно 325 млн доларів США або 12,4 млрд грн [4].

Економічна невизначеність, зумовлена як внутрішніми, так і зовнішніми чинниками, суттєво впливає на управління капіталом та залучення інвестицій в аграрних підприємствах України. Зниження обсягів капітальних інвестицій, рентабельності та обмежений доступ до довгострокового фінансування створюють додаткові виклики для розвитку галузі. Для підвищення інвестиційної привабливості аграрного сектору необхідно впроваджувати ефективні механізми управління ризиками, забезпечувати прозорість фінансової діяльності та розробляти державні програми підтримки, спрямовані на стабілізацію та розвиток сільського господарства в умовах невизначеності.

Ефективне управління капіталом та залучення інвестицій в аграрних підприємствах залежать від комплексу взаємопов'язаних чинників. Розгорнуту класифікацію цих чинників представлено у Табл. 1.

Білик М., Браун П. та Вільямс Р., Коваль О., Петренко І. [13; 14; 15; 16] виділяють такі чинники, що впливають на ефективність управління капіталом підприємств аграрного сектору:

— економічна та політична стабільність — макроекономічні умови, такі як рівень інфляції, процентні ставки, державна політика щодо підтримки аграрного сектору та регуляторне середовище, мають суттєвий вплив на фінансову діяльність аграрних підприємств;

— доступ до фінансових ресурсів — важливим чинником є можливість залучення доступних фінансових ресурсів через банківські кредити, державні субсидії, інституційних інвесторів та міжнародні фінансові організації;

— технологічний рівень та інновації — впровадження сучасних технологій у виробництво та управління може суттєво підвищити продуктивність, знизити витрати та підвищити ефективність використання капіталу;

— управління ризиками — аграрний сектор піддається численним ризикам, зокрема кліматичним, рин-

ковим та валютним. Ефективні стратегії управління ризиками, такі як страхування, хеджування та диверсифікація джерел фінансування, сприяють фінансовій стабільності підприємств.

Розуміння та управління зазначеними чинниками сприяють підвищенню ефективності управління капіталом та успішному залученню інвестицій в підприємства АПК.

Бражник Л. [2] наголошує на необхідності формування змішаної структури капіталу, що зменшує фінансові ризики та підвищує стійкість бізнесу. Браун П. та Вільямс Р. [14] рекомендують стратегії управління фінансовими ризиками в агросекторі. Тобто, аграрним підприємствам варто залучати не лише банківські кредити, а й альтернативні джерела фінансування: венчурний капітал, краудфандинг, гранти, агрооблігації, партнерські програми з інвесторами.

Розглянувши проаналізовані Міністерством економіки України [3] діючі програми підтримки інвестицій, можна зробити висновок, що підприємствам АПК варто активно користуватися державними програмами кредитування та інвестиційної підтримки, зокрема пільговими кредитами та компенсаціями відсоткових ставок. Також Безп'ята І. [9] підкреслює важливість державно-приватного партнерства в залученні інвестицій.

Юрчук Н. та Людвік І. [6] акцентують увагу на ролі інновацій у залученні інвестицій. Тобто, впровадження фінансових технологій (FinTech), блокчейну та смарт-контрактів може значно підвищити прозорість фінансових операцій, що зробить аграрні підприємства більш привабливими для інвесторів.

Аналітичний огляд земельного ринку [4] підтверджує позитивний вплив земельної реформи на інвестиційну активність. Оскільки земля є одним із головних активів аграрних підприємств, її легальний та прозорий обіг сприятиме залученню інвесторів, а також розвитку лізингових схем.

Необхідно активніше застосовувати механізми співпраці з міжнародними інвесторами, залучати прямі іноземні інвестиції та використовувати досвід інших країн [12].

Створення внутрішніх механізмів управління ризиками, таких як страхування від неврожаю, хеджування валютних ризиків та застосування фінансового аналізу для прогнозування змін ринкових умов сприятиме ефективному управлінню капіталом підприємств аграрного сектору економіки [16].

Третяк А. підкреслює важливість інтегрованих аграрних підприємств для підвищення ефективності капіталовкладень [5]. Створення сільськогосподарських кооперативів дозволяє зменшити фінансові навантаження на окремих виробників та залучати спільні інвестиції для розширення виробничої бази.

Отже, на основі аналізу літературних джерел можна сформулювати такі ключові рекомендації для покращення управління капіталом та залучення інвестицій в аграрний сектор економіки України:

- диверсифікувати джерела фінансування та шукати альтернативні механізми залучення капіталу;
- активно використовувати державні програми підтримки та фінансові механізми;

— впроваджувати FinTech-рішення для підвищення прозорості фінансових потоків;

— оптимізувати земельний ринок для залучення довгострокових інвестицій;

— розширювати міжнародне партнерство для залучення іноземних інвесторів;

— забезпечити ефективний ризик-менеджмент для мінімізації фінансових втрат;

— створювати кооперативні моделі бізнесу для покращення інвестиційного клімату.

Застосування цих стратегій сприятиме стабільності та сталому розвитку підприємств аграрного сектору економіки навіть в умовах економічної невизначеності.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Управління капіталом та залучення інвестицій в аграрних підприємствах в умовах економічної невизначеності є складним та багатофакторним процесом, що потребує комплексного підходу. Аналіз основних чинників та принципів ефективного управління фінансовими ресурсами дозволяє сформувати стратегії, спрямовані на зміцнення фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємств аграрного сектору економіки.

Ефективне управління капіталом в аграрних підприємствах вимагає оптимізації структури фінансових ресурсів. Важливо забезпечити баланс між власним та залученим капіталом, раціональне використання фінансових інструментів, а також ефективну диверсифікацію джерел фінансування. Умови економічної нестабільності зумовлюють необхідність впровадження механізмів фінансового планування та контролю, що дозволяють гнучко реагувати на зміни зовнішнього середовища.

Ключовими чинниками, що впливають на інвестиційну привабливість аграрного бізнесу, є фінансова стабільність підприємств, технологічна модернізація, ефективність управлінських рішень та відповідність екологічним стандартам. Інвестори прагнуть вкладати кошти у підприємства, що демонструють прозорість фінансової діяльності, стабільну прибутковість та стратегічну орієнтованість на довгостроковий розвиток.

Важливу роль у залученні інвестицій відіграє державна політика підтримки аграрного бізнесу. Запровадження ефективних механізмів державного регулювання, пільгового кредитування, стимулювання інновацій та гарантії стабільності бізнес-середовища сприяють зростанню довіри інвесторів до аграрної галузі.

Перспективою подальших досліджень у цьому напрямі є обґрунтування принципів успішного управління капіталом та залучення інвестицій в аграрні підприємства. Це вимагає використання системного підходу, що включає стратегічне фінансове планування, мінімізацію ризиків, підвищення ефективності використання ресурсів та впровадження інновацій. Лише за умов дотримання цих принципів аграрний бізнес зможе не лише вижити в умовах економічної нестабільності, але й створити передумови для сталого розвитку в майбутньому.

Література:

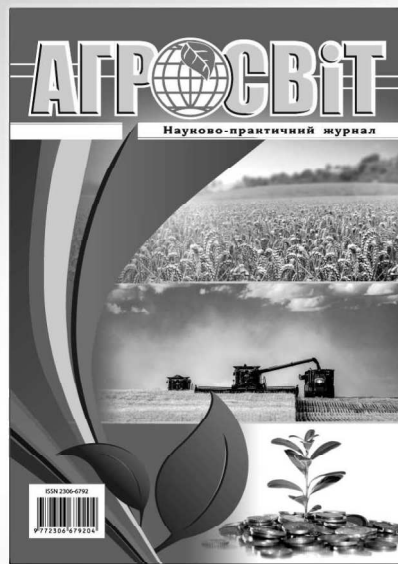
1. Русан В. М., Жураковська Л. А. Аграрний сектор України у 2023 році: складові стійкості, проблеми та перспективні завдання. Київ: Національний інститут стратегічних досліджень, 2024. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/ahraryy-sektor-ukrayiny-u-2023-rotsi-skladovi-stiykosti-problemy-ta> (дата звернення: 22.12.2024).
2. Бражник Л. В. Стан, проблеми формування та використання капіталу підприємств у сільському господарстві України. Ефективна економіка. 2024. № 9. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/4645> (дата звернення: 25.12.2024).
3. Інвестиційна діяльність в Україні за 2022 рік. Міністерство економіки України. 2023. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?id=b6d0940d-2443-41c4-82ec-86e6d2e56973&isSpecial=true&lang=uk-UA&title=InvestitsiinaDialnistVUkrainiZa2022-Rik> (дата звернення: 14.12.2024).
4. Земельний ринок в Україні: аналітичний огляд за 4 квартал та грудень 2023 року. Kyiv School of Economics. 2024. URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/01/Land-Market-in-Ukraine-Q423.pdf> (дата звернення: 15.01.2025).
5. Третяк А. В. Чинники ефективності інтегрованих аграрних підприємств. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Т. 9. № 3. С. 402—406. URL: <http://ujae.org.ua/chynnyky-efektyvnosti-integrovanuyh-agrarnyh-pidpryyemstv/> (дата звернення: 18.01.2025).
6. Юрчук Н. П., Людвік І. І. Чинники інноваційного розвитку аграрних підприємств. Ефективна економіка. 2021. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8908>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.5.98 (дата звернення: 25.02.2025).
7. Чирва О. Г. Умови та чинники стратегічного управління ресурсним потенціалом сільськогосподарських підприємств. Ефективна економіка. 2016. № 6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5022> (дата звернення: 23.11.2024).
8. Маслак О. Аграрні інвестиції: "за" і "проти". Пропозиція. 2014. URL: <https://propozitsiya.com/ua/agrarni-investitsiyi-za-i-proti> (дата звернення: 12.12.2024).
9. Безп'ята І. В. Залучення інвестицій в аграрний сектор економіки. Ефективна економіка. 2015. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5215> (дата звернення: 15.12.2024).
10. Свиноус І., Ібатуллин М., Сало І., Трофімова Г., Рудич О., Свиноус Н. Економічні аспекти інвестиційної діяльності в сільському господарстві. Продовольчі ресурси. 2022. № 9 (17). С. 233—243. URL: <https://doi.org/10.31073/foodresources2021-17-23> (дата звернення: 25.11.2024).
11. Рибіна Л. О. Особливості інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки. Економіка і суспільство. 2017. Вип. 11. С. 450—454. URL: https://economyand-society.in.ua/journals/11_ukr/72.pdf (дата звернення: 19.10.2024).
12. Бєліков Д. Методи залучення іноземних інвестицій в аграрний сектор економіки на прикладі Бразилії та впровадження їх в українську економіку. Аграрна економіка. 2023. Т. 16, № 3—4. С. 76—81. URL: http://agrarianeconomy.lnau.edu.ua/images/docs/ae_2023_16_3-4/AE-16_3-4_9.pdf (дата звернення: 18.11.2024).
13. Білик М. Д. Фінансовий менеджмент у аграрному секторі: виклики та перспективи. Аграрна економіка. 2021. № 14 (2). С. 45—58.
14. Brown P., Williams R. Risk Management Approaches in Agri-Finance. International Journal of Financial Studies. 2021. № 12 (4). С. 333—349.
15. Коваль О. В. Інвестиційні механізми розвитку аграрного бізнесу. Економіка і управління. 2020. № 22 (1). С. 112—126.
16. Petrenko I. V. Macroeconomic Factors and Their Impact on Agricultural Investments. Economic Review. 2022. № 19 (1). pp. 78—92.

Стаття надійшла до редакції 10.03.2025 р.

АГРОСВІТ

<https://nauka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

**Журнал включено до переліку
наукових фахових видань України
з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)**

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292